

DORADZTWO

ROLNICZE

NR 18

DWUTYGODNIK

14.IX.1991r.

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W GRABANOWIE

TELEFON: BIAŁA POŁASKA 4337-92, 4338-66, 4381-98 TELEX: 86733J

KONFERENCJA LESZCZYNOWA

W dniu 3 września br. w ODR Końskowoli odbyła się Konferencja leszczynowa. Głównym celem spotkania była wymiana doświadczeń na temat uprawy i ochrony leszczyny wielkoowocowej. Uprawa leszczyny cieszy się nadal dużym powodzeniem, chociażby ze względu na wysoki przychód, który np. w roku 1990 z dobrze owocującej plantacji wynosił 70 mln z 1 ha.

Zainteresowanie wśród plantatorów wzbudził nowy sposób nasadzeń leszczyny. Tradycyjnie leszczyna sadzona była w rozstawie 4,5-5,0m x 3,5-4,0m. Przy tej rozstawie potrzeba było 500-600 krzewów na 1 ha. Zagęszczenie krzewów do 1100-1500 sztuk (rozstawa 4,5 x 1,5 - 2,0 m) zapewni wcześnie i wysokie plonowanie. W tak zagęszczonej plantacji w 5-7 roku po posadzeniu ogranicza się cięciem rozrastanie co drugiego krzewu w rzędzie (tzw. filera), a po upływie 9-11 lat usuwa się filery i leszczyna rośnie wtedy w rozstawie 4,5 x 3,0 - 4,0 m. Przy umiarkowanym cięciu i odginaniu gałęzi filery mogą pozostać w sadzie dłużej, a przy niektórych odmianach na stałe. Chcąc zachować duże zagęszczenie krzewów należy co 5-7 lat przemennie odmładzać co drugi krzak w rzędzie.

Dużą uwagę zwrócono również na ochronę leszczyny, szczególnie przeciwko Moniliozie leszczyny. Straty powodowane tą chorobą mogą wynosić do 80%. Zwalczanie moniliozy należy rozpocząć w okresie między 1 a 20 maja. Opryskiwanie należy powtarzać co 7-14 dni w zależności od przebiegu pogody. Najskuteczniejsze programy zalecają 8-11 opryskiwań w sezonie, w tym jeden zabieg Miedzianem i wykonywane przemienne 4 zabiegi Sadoplonem i 4 zabiegi Olthane. Aby uzyskać wysokie i szybkie efekty ekonomiczne należy:

- przy lokalizacji sadu leszczynowego unikać zastoisk mrozowych, stanowisk odkrytych narażonych na silne wiatry;
- dobrać kilka wysokoplonujących odmian właściwych dla danego regionu i stanowiska;
- zakupić sadzonki z kwalifikowanych szkółek;
- przed sadzeniem krzewów uzupełnić braki składników pokarmowych w glebie, szczególnie wapnia i magnezu;
- szybko wypełnić przestrzeń w sadzie krzewami leszczyny, co można uzyskać przez zagęszczenie nasadzeń i troskliwą pielęgnację po posadzeniu;
- dążyć do dobrego nasłonecznienia gałęzi owocujących przez prawidłowe cięcie i formowanie;
- ograniczyć wzrost leszczyny w 5-7 roku i dalszych latach przez zmniejszenie nawożenia azotowego;
- dobrze chronić plantację przed chorobami, szkodnikami i chwastami;
- stosować sztuczne zapylanie kwiatów;
- prowadzić właściwy zbiór i suszenie orzechów.

mpr inż. L. Gradzicki

INFORMUJEMY, że Zakłady Dolomitowe w Bytomiu

oferuje do sprzedaży:

1. WAPNO MAGNEZOWO WĘGLANOWE (45% CaO + MgO oraz mikroelementy)

a) luzem

Cena zbytu wynosi 54.000 zł/t i obejmuje koszt transportu do stacji kolejowej odbiorcy.

Przy odbiorze własnym, Zakłady udzielają bonifikaty w wysokości 35.000 zł/t (termin realizacji należy uzgodnić z producentem). Przy zamówieniach powyżej 100 ton stosowane są upusty cenowe w granicach 3-10 tys. zł/t.

b) w opakowaniach foliowych tzw. Dolomit CM z przeznaczeniem do upraw ogrodniczych.

Cena sprzedaży wynosi:

3 kg - 1.100 zł	10 kg - 3.400 zł
5 kg - 1.800 zł	30 kg - 9.600 zł
	20 kg - 6.700 zł

Koszt transportu do odbiorcy ponosi producent.

2. płyty dolomitowe - przeznaczone do okładzin ściennych schodowych, posadzek oraz parapetów w pomieszczeniach wewnętrznych. Barwa płyt żółta. Średnia cena 1 m² ok. 250.000 zł. Wymiary standardowe wynoszą:

- a) 200 x 200 x 20 mm
- b) 200 x 100 x 20 mm względnie wg. wymagań i gustu klienta

3. Dolomit paszowy "DOLPASZ" jest to składnik mineralny dla zwierząt gospodarskich (wapń min. 20% i magnez min. 10%). Produkowany jest w opakowaniach 10 i 50 kg. Cena zbytu wynosi 495.000 zł/t i uwzględnia koszty transportu.

4. Dolomit spożywczy

a) dolomit granulaty - cena zbytu i opak. 100 g - 4.300 zł

b) dolomit specjalny - do celów spożywczych i farmaceutycznych. Cena 1 opak 1.500 g 3.200 zł

Warunki płatności:

1. Jednostki gospodarcze - przelewem w ciągu 15 dni po otrzymaniu faktury lub w każdym innym terminie uzgodnionym z producentem.
2. Osoby fizyczne - w przypadku gdy zamówienie jest potwierdzone przez Urząd Gminy płatne przelewem w ciągu 15 dni. Gdy Urząd Gminy nie dokona potwierdzenia, należy uiścić przedpłatę gotówką i do zamówienia dołączyć dowód wpłaty.

Zamówienia przyjmują:

Górnice Zakłady Dolomitowe

42-635 Bytom 20 Sucha Góra
ul. Strzelców Bytomskich 450
tel. 85-22-11
tlx. 033475

SPÓSTRZEŻENIA SPECJALISTÓW DORADZTWA ROLNICZEGO NA TEMAT: MOŻLIWOŚCI ZWIĘKSZENIA AREAŁU UPRAWY PSZENIC

z Białej Podlaskiej

Korzystna cena i większa możliwość zbytu ziarna wzbudziły wśród rolników zainteresowanie uprawą pszenicy, a szczególnie odmianami wysokoglutenuowymi.

Warunki glebowo-klimatyczne w naszym rejonie pozwalają na zwiększenie powierzchni uprawy.

Do najważniejszych czynników decydujących o powodzeniu uprawy należą:

1. Wybór odpowiednich gleb
2. Stanowisko w zmianowaniu
3. Uprawa roli i pielęgnacja zasiewów
4. Dobór odpowiedniej odmiany
5. Nawożenie

Gleby odpowiadające uprawie pszenic na naszym terenie należą do kompleksów: pszenno-wadliwy, zbożowo-pasteczny, żółty bardzo dobry. Są to najczęściej gleby klas III-IVa. Kompleks żółty dobry gleby klasy IVa-IVb również nadaje się do uprawy pszenicy ale przy zachowaniu prawidłowej agrotechniki, korzystnym układzie warunków atmosferycznych i doborze odpowiednich odmian. Należy się jednak liczyć, że plony osiągnięte na kompleksie żółtym dobrym nie przekroczą 35 q/ha. Z własnych obserwacji wynika, że najczęściej występującymi wadami naszych gleb, wpływającymi na słabe plonowanie pszenicy w naszym rejonie są:

- płytka warstwa orna
- kwaśny odczyn i brak magnezu
- wyczerpanie gleby z mikroelementów (Cu)

W celu zwiększenia głębokości warstwy ornej należy raz na kilka lat wykonać orkę głęboką na 25-30 cm z jednoczesnym wzbogaceniem gleby w substancję organiczną (obornik, nawóz zielony, siana). W praktyce będzie orka zimowa np. pod ziemniaki, łąki, owies. Pogłębienie warstwy ornej sprzyja lepszemu magazynowaniu wody i lepszemu jej zatrzymywaniu w okresach niedoborów, oraz stwarza korzystne warunki dla rozwoju systemu korzeniowego. Wapnowanie gleb kwaśnych należy zastosować pod przedplon pszenicy, w przypadku braku takiej możliwości, w zespole uprawek późniejszych poprzedzających siew pszenicy. Najlepsze do tego celu jest wapno magnezowe. Gleba przygotowana do siewu pszenicy powinna mieć pH co najmniej 5 na glebach lekkich i 6 na glebach średnich. Coraz częściej obserwuje się zwłaszcza na glebach lżejszych wyczerpanie z mikroelementów, przy intensywnym nawożeniu mineralnym. Należy w takim przypadku uzupełnić nawożenie nawozami z dodatkiem mikroelementów (polifoska miedziowa), obornikiem lub dostarczyć mikroelementy dolistnie.

Udane plony pszenicy można uzyskać tylko po dobrych przedplonach najczęściej są to w naszych warunkach: ziemniaki b. wczesne, wczesne i średniowczesne zebrane do 10.09, rzepak ozimy, łąki wąskolistne i żółty. Ze zbóż najlepszym przedplonem dla pszenicy jest owies. Rolnicy często sieją pszenicę po owsie łącznie ze stosowaniem obornika, plony uzyskiwane na takim stanowisku dnożą że nie jest to błąd. W tym przypadku obornik należy stosować w zespole uprawek późniejszych poprzedzających siew pszenicy w celu lepszego i szybszego mineralizowania substancji organicznej.

Przykłady umieszczenia pszenicy w zmianowaniu:

rzepak	pszenica ozima
pszenica ozima	ziemniaki
owies	pszenica jara
jęczmień ozimy	owies
	jęczmień ozimy
ziemniaki wczesne	ziemniaki
pszenica ozima	pszenica jara
owies	owies
łąki	pszenica ozima
pszenica jara	

Przy obecnej cenie ziarna pszenicy przerwa w uprawie po sobie nie może być krótsza niż 1 rok, należy jednak przestrzegać zasady i nie dopuścić do nadmiernego namnożenia się chorób grzybowych.

Uprawa roli powinna być starannie przygotowana, jeżeli czas pozwala należy wykonać pełny zestaw uprawek późniejszych i przedplonowych po sprężeniu przedplonu. Możliwe są uproszczenia po przedplonach dobrych ale późno schodzących z pola np. ziemniaki lub łąki żółty. Rezygnujemy wtedy z uprawek późniejszych zastępując je talerzowaniem lub kultywatorowaniem. Orkę siewną należy wykonać co najmniej 10 dni przed siewem zagregowaną z broną. Siew w naszym rejonie pszenicy ozimej przypada na 15-25.09 a jarej jak najwcześniej, jeżeli tylko stan roli pozwala na siew.

Pielęgnacja polega na utrzymaniu plantacji wolnej od chwastów, chorób i szkodników. Podstawowym zabiegiem pielęgnacyjnym w pszenicy ozimej jest wiosenne bronowanie broną ciężką, po zastosowaniu nawożenia azotem. Zapobiega to nadmiernej parowaniu wody z gleby i lepszemu wykorzystaniu przykrytego nawozu.

W przypadku występowania chwastów należy wybrać odpowiedni herbicyd niszczący występujące chwasty. Stosowanie retardantów i ochrona przeciwko chorobom grzybowym jest obowiązkowa przy plonach wynoszących powyżej 45 q/ha.

Odmiany znajdujące się w uprawie i nadające się do warunków w naszym rejonie:

Pszenica ozima: Gama (wysokoglutenuowa), Emika, Liwilla, Salwa, Koda, Grana.

Pszenica jara: Henika (wysokoglutenuowa), Eta, Jara.

Najmniejsze wymagania glebowe i odporność na złe warunki wilgotnościowe mają odmiany Emika, Salwa, Liwilla i Jara.

Z pszenic jarych z odmian nowych nie mających dużego udziału w uprawie, ale zasługujących na uwagę proponuję: Rosę i Almarę (wysokoglutenuowe) oraz Radę, Lamę, Niwę, Paradę. Na glebach lekkich bardziej wskazana jest uprawa form ozimych, które szybciej ukorzeniają się i są odporniejsze na okresowe niedobory wody. Wysokość dawek nawozów mineralnych należy ustalać na podstawie badań i zaleceń OSChR. Ważne jest dobre wymieszanie nawozu w całej warstwie ornej. Pod pszenicę nie nadają się: maczka fosforowa z której pszenica nie potrafi wykorzystać fosforu i słaczanie amonu zakwaszające glebę. Nawozy należy wysiać równomiernie, dotyczy to zwłaszcza gleb lekkich, duża koncentracja jonów przy braku wody w glebie, powoduje wcześniejsze dojrzwienie i stratę plonu. Dobre efekty daje nawożenie dolistne mocznikiem połączone ze stosowaniem nawozów mikroelementowych.

Przy zastosowaniu wszystkich wyżej wymienionych zasad uprawy, można liczyć się z szansą uzyskania zadawalającego plonu i uzyskania dochodu większego niż przy uprawie innych zbóż. Zwiększenie powierzchni uprawy pszenicy w gospodarstwie musi wiązać się z oceną warunków gospodarstwa, kalkulacją opłacalności i realnych możliwości zbytu.

mgr inż. D. Sęczyk

z Wisznia

Kiedy piszę te słowa, nie są znane jeszcze decyzje cenowe, ani prognozy upraw na przyszły rok. Można jednak mieć przekonanie, że uprawa pszenicy, a szczególnie wysokoglutenuowej będzie celowa. Jest to zboże, którym się handluje na całym świecie. Stąd bierze się potrzeba wykorzystania każdego skrawka ziemi, który nadaje się pod uprawę pszenicy. A uprawiać można ją - zarówno ozimą jak i jaram - na glebach zaliczanych do kompleksu pszenno-b. dobrego (I,II) i dobrego. Można ją uprawiać, co wielu rolników z dobrym rezultatem robi, na glebach kompleksu żółtego b. dobrego i dobrego. Szczególnie po doprowadzeniu do wysokiej kultury. Oczywiście na glebach gorszych uprawiać trzeba odmiany o małych wymaganiach glebowych. W okolicy Wisznia w latach, kiedy jest dostateczna ilość opadów w okresie od krzewienia do kłoszenia, plony pszenicy kształtują się średnio na wysokości 45 q z hektara.

MOŻLIWOŚCI ZWIĘKSZENIA AREALKU UPRAWY PSZENIC W WOJEWÓDZTWIE

Polska jest dużym producentem żyta, jednak obecnie nie ma i nie będzie wielu nabywców zarówno w kraju jak i za granicą zainteresowanych jego zakupem.

Ze względu na wysokie ceny nawozów i środków ochrony roślin decydowano się często na uprawę żyta na glebach, na których możliwa byłaby uprawa pszenicy i jęczmienia. Rolnicy, którzy mogą uprawiać na swoich glebach inne zboża oprócz żyta i owsa, zmuszeni będą zmienić strukturę zasiewów na korzyść szczególnie pszenicy. Dlatego też uprawa tego gatunku zboża nabierać będzie coraz większego znaczenia.

Przy ograniczonym popycie na ziarno zbóż zwiększyły się równocześnie wymagania odbiorców dotyczące ich jakości, wyrównania i wartości technologicznej. Przemysł zbożowo - młynarski zainteresowany jest odmianami pszenic zaliczanych do chlebowych. Cechują się one bardzo dobrą lub co najmniej dobrą jakością wypiekową maki. Z tego względu konieczne będzie zwiększenie uprawy odmian przydatnych do naszych warunków glebowo-klimatycznych a jednocześnie dostosowanych do wymagań odbiorców.

W województwie białskopodlaskim w roku 1991 powierzchnia uprawy pszenicy ozimej wynosiła 11716 ha, natomiast jarej 18636 ha.

Pszenica może być zbożem opłacalnym pod warunkiem przestrzegania zasad prawidłowej agrotechniki oraz właściwego doboru odmian. Należy ją uprawiać na glebach kompleksów pszennych oraz żytnim bardzo dobrym. Gleb zaliczanych do tych kompleksów jest w naszym województwie ok. 24% tj. ok. 63 tys. ha. Pod uprawę pszenicy należy przeznaczać jak najlepsze stanowiska tj. po roślinach motylkowych i strączkowych, rzepaku, ziemniakach oraz kukurydzy. Takich przedplonów (oprócz ziemniaków) nie jest wiele. Natomiast w wielu gospodarstwach w strukturze zasiewów jest duży udział zbóż, a tym samym przedplonem a często i przed przedplonem są zboża. Wysiewanie częste zbóż po sobie powoduje także nasilenie występowania chorób podstawy zdźbła i systemu korzeniowego. Niewielu rolników uprawia także poplony ścierniskowe, które eliminowałyby niekorzystne oddziaływanie zbóż jako przedplonu. Należałoby więc zwrócić uwagę na zwiększenie powierzchni uprawy roślin strączkowych i motylkowych, które stanowiłyby dobry przedplon dla pszenicy. Pszenica plonuje najlepiej na glebach o pH 6,5-7,2, natomiast na kompleksie żytnim bardzo dobrym można ją uprawiać, gdy odczyn gleby jest nieco niższy (pH ok. 6). Takich gleb, gdzie wapnowanie może być ograniczone lub zbędne jest w woj. ok. 27% (łącznie z użytkami zielonymi). Wapnowanie jest więc zabiegiem niezbędnym dla gleb naszego województwa. Warunkuje uprawę nie tylko pszenicy, ale i wielu innych roślin, ponieważ wpływa nie tylko na wzrost pH ale i na zwiększenie efektywności nawożenia mineralnego.

W ostatnich latach średnie plony pszenicy osiągane w naszym woj. wynoszą ok. 30q z ha. Plony te nie zapewniają wystarczającego dochodu rolnikowi.

Aby uzyskać wyższe plony należy zwrócić szczególną uwagę na:

- dobór gleby i stanowiska,
- odpowiednie przygotowanie roli pod zasiew,
- dobór odmiany,
- stosowanie nawożenia zgodnie z zasobnością gleby i przedplonem,
- przestrzeganie optymalnych terminów i właściwych ilości wysiewu,
- zwalczanie chwastów i chorób w okresie wegetacji.

Do uprawy na glebach naszego woj. zaleca się następujące odmiany:

- pszenicy ozimej: Emika, Koda, Gama, Rada, Lama, Almari,
- pszenicy jarej: Eta, Henika, Alkora i Omega.

Z w/w odmian do typu chlebowego zaliczane są: Gama, Almari, Henika i Omega.

DZIAŁANIA AGENCJI RYNKU ROLNEGO W ZAKRESIE SKUPU ZBÓŻ.

Sytuacja na rynku zbożowym, spowodowała wcześniejszą niż planowano, interwencję ARR. Na terenie naszego województwa interwencyjny skup zboż dla Agencji rozpoczęto 14.08.1991r. Skup ten prowadzi 28 GS-ów i siedem innych jednostek gospodarczych. Cena podstawowa żyta w skupie interwencyjnym wynosi 45 000 zł/q, a pszenicy 62 000 zł/q.

Ogółem w województwie podpisano umowy na skup 15 500 ton zboża, w tym 12 000 ton żyta.

W kraju łączny skup interwencyjny żyta i pszenicy obejmuje 1,4 mln ton, w tym ok. 650 tys. ton żyta. Na ten cel przeznaczono dodatkowo z budżetu 150 mld zł.

Zboże skupowane przez Agencję powinno spełniać następujące wymagania jakościowe:

- wilgotność - 15%
- zanieczyszczenia ogółem - 6%
- w tym: zanieczyszczenia nieużyteczne - 2%
- w tym: mineralne - 0.5%
- wyrównanie ziarna: dla pszenicy nie mniej niż - 80%
- dla żyta nie mniej niż - 75%

Za niższą jakość zboża stosowane są następujące potrącenia:

- za wilgotność wyższą od 15% stosuje się potrącenia z ceny podstawowej w wysokości 2% za każdy 1% wyższej wilgotności. Wilgotność skupowanego zboża nie może przekraczać 16%.
- za każdy 1% zanieczyszczeń powyżej 6% potrąca się 0,5% z ceny podstawowej.

Nie skupuje się zboża o zanieczyszczeniach ogółem powyżej 9% i powyżej 2% zanieczyszczeń nieużytecznych.

Nie skupuje się zboża o zawartości powyżej 4% ziarn porośniętych oraz porażonych szkodnikami magazynowymi.

Interwencyjny skup zboża, na zlecenie Agencji, nie będzie trwał dłużej niż do 15.10.1991 r.

Według informacji uzyskanych w Urzędzie Wojewódzkim w Wydziale Rolnictwa w dniu 9.09.1991 r. interwencyjny skup żyta i pszenicy w woj. białkopodlaskim prowadzi jeszcze następujące GS-y: Dębowa Kłoda, Drelów, Hanna, Huszlew, Janów Podl., Kąkolewnica, Łomazy, Milanów, Platerów, Rokitno, Sławatycze, Terespol, Ulan Majorat, Suchowola oraz Baza Gródek.

Tylko pszenicę skupują GS-y Jabłoń i Podedwórze.

Tylko żyto kupują GS-y: Konstantynów, Łosice, Międzyrzec Podl., Olszanka, Siemien, Zalesie oraz PGR Międzyrzec Podl., CN Biała Podl. i Parczew, i PZZ Parczew.

Skupu nie rozpoczęły jeszcze, mimo wcześniej zawartych umów z ARR, GS Koden, Piszczac, Sarnaki, Stara Kornica, Tuczna i RSP Biała Podl. Ogółem w ramach interwencyjnego skupu zboża skupiono już 2604 t żyta i 1569 t pszenicy.

PO ILE ŻYWIEC WIEPRZOWY ?

Od ostatnich dni sierpnia obserwuje się stały wzrost cen skupu trzody chlewnej. W dniu 10 września na Giełdzie Łódzkiej osiągnęły one poziom 12 100 - 12 500 zł za 1 kg żywca wieprzowego w kl I, a za świeże półtusze wieprzowe płacono tam 17 500 zł za kg.

Zakłady Mięsne w Łukowie w dniach 9-10 września płaciły za żywca wieprzowy w I kl 11 000 zł za kg. Taką samą cenę płacił również 10 września GS w Białej Podl.

Jak oceniają eksperci z ARR obecny wzrost cen trzody spowodowany jest okresowo mniejszą podażą tuczników, co nie potrwa długo.

Przewidują oni bowiem zwiększenie podaży tuczników już w październiku, a co za tym idzie i spadek cen.

A.Z. i R.J.

Przy wyborze gleb pod uprawę pszenicy korzystać trzeba z pomocy doradców ODR i map zasobności gleb ze szczególnym zwróceniem uwagi na pH gleby, które powinno wynosić ponad 6 dla gleb kompleksu pszenno-b. dobrego i dobrego.

Wieloletnia praktyka, a także wyniki doświadczeń wykazują, że najlepszymi przedplonami dla ozimej są strączkowe. Niezłe są stanowiska po ziemniakach wczesnych a nawet średniowczesnych i po kukurydzy na kiszonce.

Pszenicę można też uprawiać po owsie i mieszankach pod warunkiem, że były one uprawiane po dobrych przedplonach i oborniku.

Przy wysokim nawożeniu organiczno-mineralnym przedplony mają mniejszy wpływ na obniżenie wydajności ziarna pszenicy. Uważać jednak należy aby wysiewane były odmiany mało wrażliwe na opóźniony termin. Z doświadczeń rolników uprawiających pszenicę wynika, że jednak bardzo ważny jest optymalny termin siewu i dobór odpowiedniej odmiany.

Jeżeli jest możliwość zaopatrzenia się w pszenicę tolerancyjną na termin siewu to można go opóźnić na rzecz lepszego doprowadzenia gleby.

Podstawowe zabiegi uprawowe przedsewne, z konieczności, w tym roku muszą być uproszczone, ale powinny być wykonane starannie.

Szczegółowe informacje odnośnie uprawy pszenicy w danych warunkach uzyska rolnik u doradców ODR. Odmianą pszenicy, która wydaje się być odpowiednią dla okolic Wisznicy, chociaż nie była jeszcze u nas uprawiana jest ALMARI. Jest to odmiana chlebowa, o bardzo dużym ziarnie i podwyższonej zawartości glutenu. Posiada dobrą wartość wymiadową i wypiekową. Jest ona też odporna na porastanie.

Jak wynika z doświadczeń JHARu daje stabilny wysoki plon w różnych warunkach siedliska.

Odmiana ta odznacza się bardzo dobrą zdrowotnością. Można ją uprawiać bez stosowania środków grzybobójczych, a nawet w stanowiskach po roślinach zbożowych. ALMARI jest odmianą niską, o dużej odporności na wyleganie, nie wymaga stosowania natywlegacza.

Należy ją wysiewać od 20 września do 5 października w ilości od 250 do 300 kg na hektar. Nasiona przed siewem powinny być zaprawione jedną z zapraw nasiennych typu Baytan lub Oxfan I.

mgr inż. J. Chilimoniuk

ZASTOSOWANIE RZEPAKU W ŻYWIENIU TRZODY CHLEWNEJ

Wprowadzenie do uprawy odmian rzepaku podwójnie ulepszonych stworzyło szersze możliwości wykorzystania nasion tej rośliny w tuczu trzody chlewnej. W żywieniu można stosować nie tylko poekstrakcyjną śrutę rzepakową, ale również i nasiona rzepaku. Poekstrakcyjna śruta rzepakowa z odmian rzepaku dwuzerowego jest bardzo wartościową, wysokobiałkową paszą. Zawiera ona przeciętnie w 1 kg 0,96 jednostki owsianej i 290 g białka ogólnego strawnego, dobrze zbilansowanego pod względem aminokwasów egzogennych. Zawartość substancji antyżywnościowych, głównie glukozydów i kwasu erukowego w odmianach podwójnie ulepszonych jest niewielka, w związku z czym udział śruty rzepakowej w dawkach pokarmowych może być wyższy. Tuczniakom możemy podawać tą śrutę w ilości od 0,25 do 0,50 kg na sztukę dziennie, w zależności od masy ciała. Poekstrakcyjna śruta rzepakowa może też być stosowana jako zamiennik białka koncentratów, zwłaszcza u tuczniaków starszych i przy jednoczesnym skarmianiu pasz pochodzenia zwierzęcego. Najbardziej wygodnym sposobem jej skarmiania, jest sporządzenie w gospodarstwie mieszanek pełnoporcjowych, w skład których wchodzi oprócz śruty rzepakowej zboża, koncentrat Prowit i polifamiks I-Super w ilości 1,5 kg na 100 kg mieszanki. Dla tuczniaków młodszych, o masie ciała do 53 kg, możemy stosować mieszankę, w skład której wchodzi:

Prowit - 10%
Poekstrakcyjna śruta rzepakowa - 20%
Śruta jęczmienna - 30%
Śruta pszena - 20%
Śruta żytnia - 20%

Wartość pokarmowa 1 kg takiej mieszanki wynosi 1,14 jednostki owsianej i 157 g białka ogólnego strawnego.

Tuczniakom starszym, o masie ciała powyżej 53 kg, możemy podawać mieszankę o składzie:

Koncentrat Prowit - 5%
Poekstrakcyjna śruta rzepakowa - 15%
Śruta jęczmienna - 30%
Śruta pszena - 25%
Śruta żytnia - 25%

Wartość pokarmowa 1 kg tej mieszanki wynosi 1,17 jednostki owsianej i 139 g białka ogólnego strawnego.

Przeprowadzone w ostatnich latach badania wykazały, że w żywieniu tuczniaków można stosować również nasiona rzepaku. Ich skarmianie jest ekonomicznie uzasadnione wtedy, gdy występują trudności ze zbytym nasionem, lub oferowane ceny nie pokrywają kosztów produkcji. Wartość pokarmowa 1 kg nasion rzepaku podwójnie ulepszonych wynosi: 2 jednostki owsiane, 200 g białka ogólnego strawnego i 400 g oleju, który ogranicza udział nasion w dawce pokarmowej.

Nasiona rzepaku można podawać po uprzednim zgnieceniu na gniotowniku i wymieszaniu ze śrutą zbożową w proporcji 1:5 do 1:10, lub z parowanymi ziemniakami w ilości 1 kg płatkowanych nasion na 10 kg ziemniaków.

Ze względu na wysoką wartość energetyczną 1 kg nasion, dobre wyniki daje skarmianie ich w mieszankach z nasionami roślin strączkowych, śrutami zbożowymi i paszami pochodzenia zwierzęcego. Dienne dawki nasion rzepaku dla poszczególnych grup trzody chlewnej wynoszą:

- dla prosiąt odsadzonych	100-150 g
- dla warchlaków	150-300 g
- dla tuczniaków	300-600 g
- dla loch prośnych i karmiących	200-800 g

Należy pamiętać, że nasiona rzepaku należy wycofać z dawki pokarmowej na 2 tygodnie przed ubojem tuczniaków, gdyż wpływają one niekorzystnie na jakość słoniny.

Zgniecionych nasion nie można przechowywać zbyt długo, ponieważ łatwo jełczeją. Maksymalny okres ich przechowywania wynosi 2 tygodnie.

mgr inż. Cz. Mirczewska

W OPARCIU O PISMO DYREKTORA WYDZIAŁU ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO W BIAŁEJ PODLASKIEJ OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO INFORMUJE, że zgodnie z art. 42 ustawy z dn. 10 października 1987 r. o nasiennictwie (Dz.U. Nr 31, poz. 166), osoby fizyczne i jednostki organizacyjne uprawnione do prowadzenia obrotu materiałem siewnym otrzymują dotację do sprzedanego towaru. Jednocześnie posiadacz gruntów rolnych nabywając kwalifikowane zboże lub ziemniaki (przeznaczone do nasadzeń) uzyskuje bonifikatę zawartą w cenie zakupu. Przedmiotowa dotacja nie dotyczy kwalifikowanego materiału siewnego przeznaczonego do reprodukcji.

W nawiązaniu do teleksu Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 26.08.1991 r. jesienią bieżącego roku będą obowiązywały następujące stawki bonifikat:

- 30 tys. zł do 100 kg nasion zbóż
- 12 tys. zł do 100 kg sadzeńników ziemniaka odmian skrobiowych lub odpornych na mączniaka
- 10 tys. zł do 100 kg sadzeńników ziemniaka pozostałych odmian.

Osoby fizyczne i jednostki organizacyjne prowadzące obrót materiałem siewnym otrzymują przysługującą dotację na podstawie zestawienia przesłanego do Inspekcji Nasienniczej Okręgowy Inspektorat w Lublinie ul. Diamentowa 6, tel. 403-26.

KISZENIE KUKURYDZY Z INNYMI ROSLINAMI

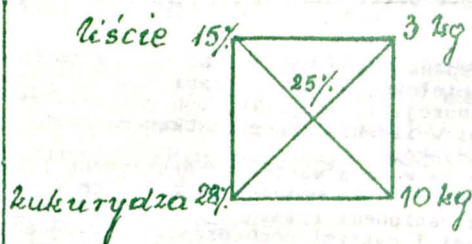
Kukurydza doskonale nadaje się do kiszenia. Należy zastanowić się czy z jej pomocą, nie udałoby się wykorzystać tych roślin, z którymi jesteśmy mamy tyle kłopotu: liści i wyśrodków buraczanych, ostatnich pokosów traw i roślin motylkowych, pulpy, miota itp.

Oczywiście, najlepiej byłoby nie "psuć" tej wspaniałej kiszonki, ale z drugiej strony trzeba również mieć na uwadze wymienione wyżej surowce. Spróbujmy więc wybrać tak zwany "złoty środek".

Jeżeli obniżymy suchą masę w kukurydzy do około 25% to warunki fermentacji specjalnie się nie zmieniają. Ile w takim razie można dodać liści? Mamy następujące dane:

- zawartość suchej masy w liściach - ok. 15%
- zawartość suchej masy w kukurydzy - ok. 28%

Obliczamy stosując tzw. kwadrat Pearsona: w lewym górnym rogu wpisujemy zawartość suchej masy w liściach, w lewym dolnym - suchej masy w kukurydzy, po środku zaś kwadratu pożądaną zawartość suchej masy w kiszonce. Odejmujemy teraz na krzyż liczby mniejsze od większych.

Z obliczenia tego wynika, że jeżeli do 10 kg kukurydzy dodamy 3 kg liści, to zawartość suchej masy w kiszonce wyniesie oczekiwane 25%. Trawy koniczyny i lucerny można dodawać w różnych ilościach. Podnoszą one zawartość białka. Nie radzę dodawać wyśrodków, można tylko zepsuć cenną paszę. Przedstawiony wyżej sposób obliczania stosunku różnych komponentów w celu uzyskania pożądanego poziomu suchej masy (kwadrat Pearsona) można stosować przy mieszaniu różnych surowców.

Polecam stosowanie nowego biologicznego dodatku kiszonkowego PIONEER 1188 Inoculant.

inż. A. Strąćicka

Białkopodlaska Izba Gospodarcza zgłosiła swój udział w targach rolno-przemysłowych "Polagra 91" jako zbiorowy wystawca. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do wzięcia udziału w tej imprezie targowej. Na wynajętej powierzchni utworzony będzie punkt informacyjny. Prosimy osoby zainteresowane o przygotowanie materiałów reklamowych prezentujących firmę, ich możliwości handlowe, oferty współpracy itp.

Bliższych informacji udziela biuro Izby:

tel: 43-75-07 tlx 863308

adres: Biała Podl. ul. Siderska 95/97

INFORMUJEMY

Białkopodlaskie Przedsiębiorstwo Nasienne "Centrala Nasienna" w Białej Podlaskiej oferuje do sprzedaży nasiona zbóż ozimych.

Zyto		z/q
odm. Dańkowskie Żłote I odsiew		60.000
Pszennyto ozime		
odm. Ugo	I odsiew	65.000
odm. Malno	I odsiew	65.000
Pszenica ozima		
odm. Gama	okw	115.000
odm. Emika	I odsiew	105.000
odm. Almari	I odsiew	150.000
Jęczmień ozimy		
odm. Borwina	oryginał	80.000

Plon i jego jakość zależą w dużym stopniu od jakości nasion użytych do siewu. Do siewu należy przeznaczyć nasiona kwalifikowane, ponieważ właściwy materiał siewny decyduje o pełnych i wyrównanych wschodach, prawidłowym wzroście i rozwoju roślin.

Przed siewem nasiona należy zaprawić jedną z dostępnych zapraw np. Baytan, Funaben I, Oxafun I, Vitavax, Dithane.

Charakterystyka wyżej wymienionych odmian zbóż: Dańkowskie Żłote - odmiana o wysokiej plenności i dużej stabilności plonowania, odporność na wyłeganie duża. Przydatna do uprawy na terenie całego kraju w różnych warunkach glebowych. Odznacza się dużą zdolnością regeneracyjną przy porażeniu pleśnią śniegową.

Ugo - odmiana o dość dużej mrozoodporności i dobrej zdrowotności. Rośliny średniej wysokości o mniejszej odporności na wyłeganie. Masa 1.000 ziarn średnia, ziarno skłonne do porastania. Wymagania glebowe przeciętne do większych. Przydatna do uprawy na glebach kompleksów żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego.

Malno - mrozoodporność dość duża, zdrowotność dobra, odporność na wyłeganie duża. Masa 1.000 ziarn średnia, ziarno o dużej skłonności do porastania. Wymagania glebowe mniejsze, przydatna do uprawy na glebach kompleksu żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego. Plennność dobra.

Gama - odmiana o dużej zimotrwałości, zdrowotność dobra z wyjątkiem większej podatności na septoriozę liści i plew. Słoma krótka o dużej odporności na wyłeganie. Wymagania glebowe przeciętne. Masa 1.000 ziarn do 3 duża. Wartość technologiczna ziarna (wymielnosć) i mąki (jakość wypiekowa) duża. Jest to odmiana zaliczana do typu chlebowego.

Emika - zimotrwałość średnia, zdrowotność przeciętna przy nieco mniejszej odporności na septoriozę plew. Odporność na wyłeganie duża. Ziarno dość duże. Wydajność mąki mniejsza, jakość wypiekowa mąki średnia.

Almari - mrozoodporność mała. Zdrowotność bardzo dobra, duża odporność na mączniaka, rdzę brunatną i żółtą, a także na choroby podstawy źdźbła. Odporność na wyłeganie duża. Plennność dobra. Jest odmianą zaliczaną do typu chlebowego.

Borwina - zimotrwałość średnia, zdrowotność dobra. Odporność na wyłeganie duża do bardzo dużej. Odmiana bardzo dobrze i stabilnie plonująca.

mgr inż. K. Kuresza

Specjaliści doradztwa rolniczego informują:

Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Wygoda II w Wisznicach posiada w sprzedaży sadzonki porzeczki czarnej

Odmiany:

- Titania - ok. 3.000 szt.
- Triton - 6.000 szt.
- Ojebyn - 12.000 szt.

Ceny konkurencyjne

Kierownictwo Redakcji: inż. D. Chochulski

Zespół Autorów: Specjaliści Ośrodka Doradztwa Rolniczego

Opracowanie graficzne: K. Ulichwilerowicz

Druk: K. Ulichwilerowicz, M. Zając

Do użytku wewnętrznego ***** Do użytku wewnętrznego